

Mødet den 19. Oktbr. 1933.

Fraværende: Vald. Pedersen.

Ved Mødets Begyndelse modtog Byraadet en Deputation af Arbejdsløse, som fremsatte forskellige Krav om højere Understøttelse m. v.

B o r g m e s t e r e n svarede paa Byraadets Vegne, at den ny Sociallov vilde blive administreret paa en saa human Maade, som Loven tillader, og saa vidt Kommunens økonomiske Evne rækker. Sagen var overdraget Socialudvalget til Udførelse, og forhaabentlig vilde dette linde den rigtige Løsning i Henhold til Loven. Mere kunde Taleren ikke sige paa nærværende Tidspunkt.

1. Indenrigsministeriets Godkendelse af Købekontrakter med:

- a. (J. Nr. 22³⁴—1933). Tømrmester E. Ibsen.
- b. (J. Nr. 22³⁵—1933). Tømrmester Hanberg Sørensen og Købmand Har. Jensen.
- c. (J. Nr. 22³⁶—1933). Tømrmester N. Gravesen og Malermester P. Sørensen.
- d. (J. Nr. 22³⁷—1933). Ingeniør O. Aagaard.
- e. (J. Nr. 22³⁸—1933). Murermester M. B. Mortensen.
- f. (J. Nr. 22^{42—43—44}—1933). Tømrmester Max Pedersen.

g. (J. Nr. 22^{38—39—40—41} ... 1933). Jernbaneassistent Hammer Hansen.

h. (J. Nr. 22⁴⁵—1933). Fuldmægtig V. Mikkelsen.

i. (J. Nr. 22⁴⁶—1933). Murermester Kudahl Jensen.
Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 3⁹—1933). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder med Godkendelse af Overskrivelserne i Haynens Regnskab for 1931—32.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 152—1933). Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder angaaende Projekt til en Udvidelse af Aarhus Havn.

Følgende Skrivelse forelaa:

»Efter Modtagelsen af de ved Byraadets Skrivelse af 25. August d. A. givne nærmere Oplysninger vedrørende det af Raadet tidligere indsendte Projekt til en Udvidelse af Aarhus Havn, godkender Ministeriet herved efter paany over Sagen at have indhentet en Erklæring fra Vandbygningsdirektøren del nævnte Projekt, idet dog bemærkes, at den i Udvidelsen indgaaende Benzinhavn maa projekteres saaledes, at der vil kunne anbringes et Pontonlukke for denne, saafremt dette senere maatte vise sig ønskeligt, hvorhos Detailprojektet til denne Havn vil være at forelægge Justitsministeriet til Godkendelse, forinden Arbejdet paabegyndes.

Det tilføjes derhos, at der, forinden de enkelte i Udvidelsen indgaaende Arbejder paabegyndes, til Ministeriets Godkendelse vil være at indsende Detailprojekterne til disse.«

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 447—1933). Meddelelse fra Elektricitetskommissionen om, at Tilsynet med herværende Neon-Anlæg overdrages Kommunen.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 23¹⁴—1933). Regnskab over Hjælpekassens Indtægter og Udgifter i 1932—33.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 223—1933). Skrivelse fra Justitsministeriet angaaende det indsendte Forslag til Ændringer i Politivedtægten.

Fra Udvalget forelaa følgende Indstilling:

»I Anledning af de i Justitsministeriets Skrivelse af 2. f. M. indeholdte Bemærkninger indstiller Udvalget følgende:

ad § 4. Bestemmelsen om, at Raaben med Varer kan forbydes paa Steder, hvor den er til særlig Gene for omboende (f. Eks. Sygehuse, Skoler o. lign.) foreslaas bibeholdt.

ad § 7. Udvalget tiltræder Ministeriets Henstilling, hvorefter Paragraffen affattes i Overensstemmelse med Normalpolitivedtægtens § 5, Stk. 1 og 2.

ad § 38. Udvalget tiltræder Ministeriets Henstilling, hvorefter Paragraffen affattes saaledes: »For Kørsel med Cykler og lignende Befordringsmidler samt Flyvning gælder følgende særlige Bestemmelser:

1) Det er forbudt cyklende under Kørselen at medføre Genstande, der har en Længde af over 3 m eller et Fladeindhold af over $\frac{3}{4}$ m² eller en Vægt af over 30 kg.

2) Øvelses-, Kunst- og Væddeflyvning med Flyvemaskine er forbudt over den sammenbyggede Del af Byen.«

ad § 47. Udvalget foreslaar Paragraffen affattet saaledes:

1) Det er forbudt at lade Hunde færdes paa offentlig Gade uden at de føres i Baand, der skal være saa kort, at Hunden holdes tæt ind til Ledsageren. Løsgaaende Hunde kan Politiet foranstalte optagne og fremlyste samt'

hvis Ejeren ikke indløser dem inden 3 Gange 24 Timer, lade dræbe.

2) I Lokaler, hvor Næringsmidler... (o. s. v. uforandret).

B o r g m e s t e r e n oplyste, at Udvalget havde tiltraadt de af Ministeriet ønskede Ændringer med Undtagelse af § 4, hvor man fastholdt det oprindelige Forslag. Angaaende Bestemmelsen om Hunde havde Politimesteren gjort Forestillinger, idet det kunde vanskeliggøre Politiets Brug af Hunde, hvis de altid skulde føres i Baand. Men hvis det var ude i Yderkvartererne, og Forholdene krævede det, maatte Politiet handle efter Konduite, og i saa Fald kunde man nok vedtage Bestemmelsen, som den forelaa.

Indstillingen tiltraadtes.

7. (J. Nr. 446—1933). Indstilling fra Skolekommissionen og Skoleudvalget om Opslag af 1 Viceinspektørembede, 4 Lærerembeder og 3 Lærerindeembeder.

Tiltraadtes.

8. (J. Nr. 206—1933). Overenskomst mellem Kommunen og Hærens Bygningstjeneste angaaende Kommunens Overtagelse af Garnisonssygehuset.

Fra Udvalget angaaende Garnisonssygehusets Ombygning forelaa følgende Indstilling:

F o r s l a g

til

O v e r e n s k o m s t

mellem Aarhus Byraad paa Aarhus Kommunes Vegne og Hærens Bygningstjeneste repræsenteret ved 5. Bygningsdistrikt paa Krigsministeriets Vegne angaaende Afgivelse til Aarhus Kommune af det med Henhold til Overenskomst mellem Krigsbestyrelsen og Aarhus Kom-

mune af $\frac{5}{8}$ — $\frac{23}{9}$ 1873, jvfr. Overenskomsterne af $\frac{10}{5}$ — $\frac{28}{5}$ 1887 og $\frac{28}{11}$ — $\frac{24}{12}$ 1890, til Garnisonens Raadighed stillede Garnisonssygehus, Matr. Nr. 1294, Valdemarsgade.

§ 1.

Paa Begæring af Aarhus Kommune fraskriver Krigsministeriet sig Benyttelsesretten over det i forannævnte Overenskomster omhandlede Garnisonssygehus med de i de forskellige Bygningsdele anbragte, af Kommunen bekostede, mur- og nagelfaste Inventarium, samt det til Sygehuset hørende Desinfektionsrum, Lighus, Obduktionsrum, Klosetter m. m. samt Pladser, Gaarde og Haver, saaledes at Aarhus Kommune uden Afviklingserstatning overtager nævnte Bygningskompleks til fri Raadighed og paa de i § 2 opstillede Vilkaar.

§ 2.

1. Den af Indenrigsministeriet hidtil udredede Godtgørelse for Garnisonssygehuset (7368 Kr. 45 Øre aarlig) bortfalder fra det Tidspunkt, Bygningen stilles til Raadighed for Kommunen.
2. Byraadet iværksætter følgende Byggearbejder ved Kaserne:
 - a. Indretning af 2 Afdelingskamre i Skolekasernens Tagetage til . 10000 Kr.
 - b. Indretning af Belægningsstuer i Eskadronskasernens Tagetage til 3200 »
 - c. Indretning af Kamre til Panservognskompagni og Cyklisteskadron paa Artillerikasernen til . 2000 »

Ialt højst... 15000 Kr.

De til Arbejderne medgaaede Udgifter i den for de anførte Beløb tillægges Kasernebygningernes Tilblivelsesværdi og forrentes af Indenrigsministeriet paa sædvanlig Maade fra Tidspunkterne for Arbejdernes Fuldførelse.

3. Byraadet stiller en passende Bolig i Byen til Raadighed for den Befalingsmand, der udfører de kommunale Kaserneregnskaber, saaledes at der kan anvises Chefen for det i Aarhus garnisonerede Rytteri Tjenestebolig paa Artillerikasernen som Erstatning for hans nuværende Bolig i Sygehusbygningen.

§ 3.

Aarhus Kommune overtager Garnisonssygehuset til fri Raadighed pr. 1. Oktober d. A., og den Kommunen tilkommende aarlige Lejeafgift vil derfor være at beregne ophørt pr. nævnte Dato og vil derfor være at erlægge for $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{10}$ af Indenrigsministeriet med Halvdelen af det i § 2¹ nævnte Beløb.

De i § 2² nævnte Arbejder skal snarest bringes til Udførelse efter Forhandling med 5. Bygningsdistrikt.

Den i § 2³ omhandlede Lejlighed for den Befalingsmand, der udfører de kommunale Kaserneregnskaber, skal stilles til Raadighed fra Oktober Flyttedag d. A.

§ 4.

De med nærværende Overenskomsts Stempeling forbundne Udgifter, jvfr. Lov om Stempelafgift, § 116, udredes af Kommunen med følgende Beløb: $\frac{1}{5}$ ‰ af 15200 Kr. = 3 Kr. 10 Øre.«

Borgmestersn anbefalede at tiltræde Overenskomsten, som var i Henhold til de tidligere meddelte Forhandlinger.

Overenskomsten godkendtes.

9. (J. Nr. 470—1933). Overenskomst med Statsbanerne angaaende Erhvervelse af nogle Banecarealer ved Aarhus Ø. Station samt ved Administrationsbygningen i Banegaardsgade.

Fra Generaldirektoratet for Statsbanerne forelaa følgende Skrivelse:

»Under Henvisning til den den 1. September d. A. stedefundne Forhandling i nærværende Generaldirektorat skal man herved meddele, at man efter Omstændighederne kan indgaa paa, at det paa hosfølgende Plan I med rød Skravering angivne ca. 6400 m² store Areal ved Aarhus Ø. Station overdrages til Kommunen for en Pris af 55000 Kr. + Omkostningerne ved Udstykningen og Overdragelsen.

Man kan indgaa paa, at der kun udredes 10 % kontant af Købesummen, medens Resten forrentes med $4\frac{1}{2}$ % p. a. og afdrages i 36 Terminer. Man har frafaldet det under Forhandlingerne stillede Krav om Panteret i Grunden under Hensyn til, at Kommunen stadig staar som Debitor overfor Banerne, selv om Grunden eller Dele deraf videresælges.

Man gaar ud fra, at der — som nævnt i Skrivelse herfra af 22. April d. A. — sikres Statsbanerne Facaderet mod et eventuelt Gadeanlæg paa nævnte Areal, hvorhos Banerne maa betinge sig at holdes fri for samtlige Omkostninger, som ifølge nugældende og fremtidige Love og Vedtægter maatte paahvile disse som tilstødende Grundejer.

Kommunen tillader, at den nuværende Stationsforstander i hans Funktionstid benytter Haven dersteds vederlagsfrit, indtil Kommunen maatte ønske at gøre Brug af Havearealet; de øvrige Brugere af Arealet dersteds overgaar til at blive Lejere hos Kommunen mod at betale Leje efter dennes sædvanlige Regler for Havelejere.

Under Forudsætning af, at foranstaaende accepteres, vil man derhos være villige til at overdrage Kommunen det paa den ligeledes hosfølgende Plan II med rødt angivne ca. 525 m² store Areal Vest for Statsbanernes Administrationsbygning i Fredensgade i Aarhus for en Pris af 60 Kr. pr. m² + Omkostningerne ved Udstykningen og Overdragelsen og iøvrigt paa Betalingsvilkaar som omtalt ved Arealerne ved Aarhus Ø. Station; Kommunen maa paa egen Bekostning foretage Flytning af det bestaaende Stakit dersteds efter Statsbanernes nærmere Anvisninger. Overskydende Stakit tilhører Kommunen.

Man forventer herefter at modtage nærmere Underretning om Kommunens Stilling til Sagen.»

Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse anbefaler Overenskomsten til Vedtagelse.

B o r g m e s t e r e n erindrede om, at da Badeanstalten blev bygget ved Riis Skov, maatte der skaffes bedre Adgangsforhold dertil. Kommunen overtog den gamle Cyklesti, som blev udvidet til ogsaa at omfatte Gangsti, og Arealet lejedes hos Statsbanerne. De vilde imidlertid hellere sælge Grunden, og efter forskellige Forhandlinger var man enedes om, at Kommunen køber hele Arealet ved Skovvejen for 55000 Kr. og iøvrigt paa de forannævnte Betingelser. Ligeledes var man enedes

om Køb af et Areal ved Baneus Administrationsbygning ved Banegaardsgade, idet det var nødvendigt ved en eventuel Bebyggelse paa dette Sted. Prisen var 60 Kr. pr. m². Taleren anbefalede at tiltræde Overenskomsten.

Indstillingen vedtoges.

10. (J. Nr. 415 og 416—1933). Indstilling fra Legatudvalget om nogle Ændringer i Fundatserne for Viggo og Julie Voigts Legat, Organist Kabelis Legat og Mekaniker Bøeg og Hustrus Legat.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 421—1933). Indstilling fra Slagtehusudvalget om en Tillægsbevilling paa 6000 Kr. til Installation af Varmeanlæg i Administrationsbygningen og Restaurationsbygningen.

Tiltraadt af Budgetudvalget.

H. J. B a d e n forelagde Indstillingen. Varmeanlægget i Restaurationen var gammeldags og nu opslidt, tillige maatte flere Kakkelovne i Administrationsbygningen fornyes. Udvalget havde derfor ment det rigtigst ogsaa at lave Varmeværk her. Udgiften kunde ikke afholdes paa indeværende Aars Budget alene, hvorfor man foreslog det fordelt over 5 Aar. Lejeren af Restaurationen skulde tilbagebetale det Beløb, som Varmeanlægget der vilde koste, altsaa Halvdelen af Udgiften.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at Budgetudvalget havde tiltraadt det saaledes, at Beløbet opføres paa de første 5 Aars Budgetter.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 419—1933). Andragende fra Hammelbanen om Tilskud til Dækning af Underskudet i 1932 33.

Budgetudvalget indstiller, at Byraadet til Dækning af det nævnte Underskud paa 40997,31 Kr. tilsiger at udrede en Andel beregnet i Forhold til Aarhus Kommunes Aktiebeløb.

B o r g m e s t e r e n anbefalede Indstillingen. Det beløb sig for Aarhus Kommunes Vedkommende til 6793,29 Kr.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 413—1933). **Sagen angaaende Istandsættelse af Eckersbergsgade.**

Budgetudvalget tiltræder Brolægningsudvalgets Indstilling, men foreslaar, at Arbejdets Udførelse udsættes til næste Aar.

B o r g m e s t e r e n vilde samtidig henstille til Brolægningsudvalget, naar der kom Arbejder af den Beskaffenhed, at man saa vidt muligt ordner Sagen med Grundejerne paa den Maade, at de selv optager Laan til Gadeanlægget, eventuelt med Kommunens Garanti, saa der ikke blev trukket saa haardt paa Kassebeholdningen.

Budgetudvalgets Indstilling vedtoges.

14. (J. Nr. 417—1933). **Andragende fra Aarhus philharmoniske Selskab om Tilskud fra Kommunen.**

Budgetudvalget foreslaar at yde et Tilskud paa 1000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 46¹³—1933). **Andragende fra Vejlbj—Riisskov Omnibusselskab om Fornyelse af Koncession.**

Fra Sporvejsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»I Anledning af hoslagte Andragende fra Vejlbj—Riisskov—Aarhus Omnibusselskab om Fornyelse af Koncessionen indstiller Udvalget, at Byraadet anbefaler en Forlængelse af Koncessionen paa 2 Aar mod at Selskabet som tidligere lovet nedsætter sine Takster fra Marienlunds Allé med 15 Øre, samt at Vognene ikke holder paa denne Strækning, altsaa mellem Rutebilstationen og Marienlunds Allé og omvendt.«

B o r g m e s t e r e n meddelte at der var ført lange Forhandlinger mellem Aarhus og Vejlbys Kommune samt med Statsbanerne og Bilejer Schmidt, men det havde ikke været muligt at naa til Enighed. Statsbanerne havde Motorloget til Riisskov, men det kørte med Underskud paa Grund af Bilernes Konkurrence, hvorfor de krævede en anden Ordning, hvis Motorloget skulde fortsætte Kørselen. Kommunen var interesseret heri, da det i høj Grad lettede Trafikken til Badeanstalten og Vejlbys Fed. Der havde været Tale om visse Zoner, som Bilselskabet skulde overlade til Statsbanerne, men det vilde Schmidt ikke gaa med til. Udvalget blev saa enig med Statsbanerne om en Ordning, hvorefter Bilerne fra Vejlbys ikke maa have Holdeplads ved Østbanegaarden og Skolebakken, da de derved paaførte Motorlinien en skarp Konkurrence. Efter dette havde man igen forhandlet med Schmidt, som dog ikke vilde gaa med dertil, og han støttedes af Vejlbys Sogneraad og Amtet. Sagen var efterhaanden kommet til at ligge saaledes, at andre maatte træffe Afgørelse i Spørgsmaalet. Imidlertid havde Taleren lige modtaget en Skrivelse fra Vejlbys Sogneraad, hvori man skrev, at Sogneraadet ikke havde været repræsenteret ved det sidste Møde, og at det vilde være formaalstjenligt at faa en ny Forhandling. Taleren troede ikke meget paa Nyttens af en saadan, men man burde maaske ikke nægte det, og i saa Fald maatte Sagen udsættes i Dag.

J. C h r. M ø l l e r var klar over, at det havde været vanskelige Forhandlinger, men det var meget ønskeligt, hvis der kunde opnaas Enighed. Formanden for Udvalget i Vejlbys havde meddelt, at han vilde stille et nyt Forslag, som man maaske kunde enes om, og det tydede paa, at de nu vilde

strække sig noget videre. Taleren fandt det dog lidt smaatskaaret af Statsbanerne at stille et saadant Krav, fordi man ikke kunde konkurrere med Bilerne, og i det lange Løb vilde det vist være bedst at faa en nogenlunde fri Konkurrence. Taleren vilde gerne have Sagen udsat.

Holger Eriksen havde ikke noget imod en Udsættelse, men vilde protestere mod det Spark, som Fabrikant Møller gav Statsbanerne. Disse forlangte ikke Ophævelse eller Omlægning af Bilruten, men de krævede en anden Ordning, hvis de skulde fortsætte med deres Rute, idet denne gav Underskud. Derfor var det ikke alene Statsbanerne, der stod bagved, men Befolkningen i Aarhus, som var interesseret i at opretholde Motortoget.

J. Chr. Møller pegede paa, at Bilerne havde gaaet, længe før Motortoget kom, og naar Statsbanerne nu stillede et saadant Forlangende for at opretholde Kørselen, var det smaaligt, for den Smule Underskud betød ikke noget paa Statsbanernes Budget.

Holger Eriksen svarede, at man sagtens kunde se stort derpaa og sige, at det betød ikke noget. Men Statsbanerne blev stadig angrebet, fordi de havde Underskud, og saa burde man ikke angribe dem, naar de arbejdede paa at forbedre deres Status, eller søge at stille dem ringere end andre.

Borgmesteren gjorde opmærksom paa, at Statsbanerne var ikke særlig interesseret i at opretholde Motortoget, men det var Aarhus Kommune, og der var ikke megen Grund for Kommunen til at opgive dette til Fordel for en Rute i Vejlbj.

Sagen udsattes,

16. (J. Nr. 46⁸⁸—1933). Andragende fra A. Mortensen, Hammel, om Koncession paa en Fragtmandsrute Aarhus—Hammel.

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke anbefales.

17. Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:
- (J. Nr. 3¹⁵—1933). Militære Etablissementer.
 - (J. Nr. 3¹⁶—1933). Nogle af Kommunen købte Beboelsesbygninger.
 - (J. Nr. 3¹⁷—1933). Vandværket.
 - (J. Nr. 3¹⁸—1933). Brandvæsenet.
 - (J. Nr. 3¹⁹—1933). Bygninger og Inventar.

2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

18. Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:
- (J. Nr. 3²¹—1933). Skovene.
 - (J. Nr. 3²⁰—1933). Observatoriet.

Overgik til 2. Behandling.

19. (J. Nr. 468—1933). Indstilling fra det sociale Udvalg om at faa stillet et Beløb paa 19100 Kr. til Raadighed i Henhold til Kap. 21 i Loven om offentlig Forsorg.

B o r g m e s t e r e n bemærkede, at det var et Beløb til særlige Formaal, der faldt udenfor de almindelige Udgifter, og som for indeværende Halvaar var beregnet til 19100 Kr.

Indstillingen vedtoges.

20. (J. Nr. 469—1933). Andragende fra Chaufførernes Fagforening om om at faa Spørgsmaalet om Beklædningsgodtgørelse afgjort ved Voldgift.

Fra Lønudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Fremsendes til Byraadet, idet man foreslaar at tiltræde, at den af Chaufførernes Fagforening ønskede Voldgift afholdes, og henstiller man til det ærede Byraad at anmode

den stedlige Arbejdsgiverforening om at udpege Kommunens 2 Repræsentanter.«

Indstillingen vedtoges.

21. (J. Nr. 22⁴⁷—1933). Købekontrakt med Tømrermester Ejnar Pedersen angaaende en Byggegrund ved Marselis Boulevard.

Godkendtes.

22. (J. Nr. 22⁴⁸⁻⁵⁴—1933). Købekontrakt med Murer-
mester E. P. Bendixen angaaende et Areal ved
Ordrupvej.

Godkendtes.

23. (J. Nr. 22⁵⁵—1933). Købekontrakt med Grosserer
S. Warrer angaaende en Villagrund ved H. C.
Lumbyes Vej.

Godkendtes.

24. (J. Nr. 22⁵⁶—1933). Købekontrakt med Frugt-
handler E. Olsen angaaende en Villagrund ved
Skovbrynet.

Godkendtes.

25. (J. Nr. 22⁵⁷—1933). Købekontrakt med Ingeniør
J. N. Marcussen angaaende en Villagrund ved
Skovbrynet.

Godkendtes.

26. (J. Nr. 11¹⁴—1933). Købekontrakt med Have-
arkitekt G. Boye angaaende en Villagrund ved
Eugen Warmingsvej.

Godkendtes.
